Seminar 1

KGZ Goveje in telečje meso Loka – Izbrana kakovost

Datum: 12. 12. 2025

Ura: 11.00

Lokacija: spletni seminar

Vabimo vas na spletni seminar:

Kakovost govejega in telečjega mesa, prehranska vrednost, lokalna pridelava, trajnost in certificiranje

Financira Evropska unija

SKUPNA KMETIJSKA POLITIKA

- Operacija sofinancirana v okviru Strateškega načrta SKP 2023–2027 za Slovenijo.

- Financira: Evropska unija, Republika Slovenija, Skupna kmetijska politika.

- KGZ Škofja Loka

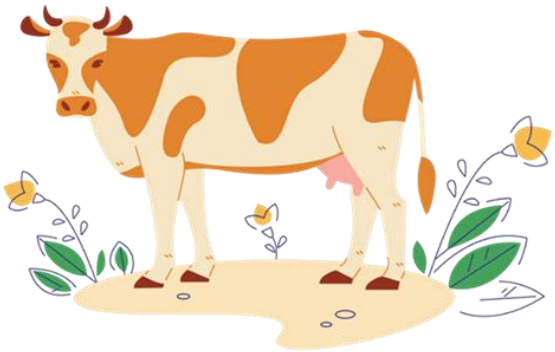

Financira Evropska unija

SKUPNA KMETIJSKA POLITIKA

UVOD: POMEN SHEME “IZBRANA KAKOVOST”

Kaj je “Izbrana kakovost – Slovenija”?

- Nacionalna shema kakovosti, potrjena s strani Ministrstva za kmetijstvo
- **Namen**: zaščita slovenskih pridelovalcev in potrošnikov
- Poudarja **višje standarde** in **popolno sledljivost**
- Zajema goveje meso, mleko, sadje, zelenjavo, moke, jajca, med …
- **Povezuje celotno verigo**: kmet → predelava → trgovec → potrošnik

Financira Evropska unija
SKUPNA KMETIJSKA POLITIKA

UVOD: POMEN SHEME “IZBRANA KAKOVOST”

Temeljna načela sheme

- **3× slovensko**: žival rojena, vzrejena in zaklana v Sloveniji
- Dosledno preverjanje standardov
- **Strožji pogoji** glede:
  - Krme
  - Dobrobiti živali
  - Higienskih zahtev
  - Postopkov predelave
- **Zagotovljena svežina** zaradi kratkih transportnih poti

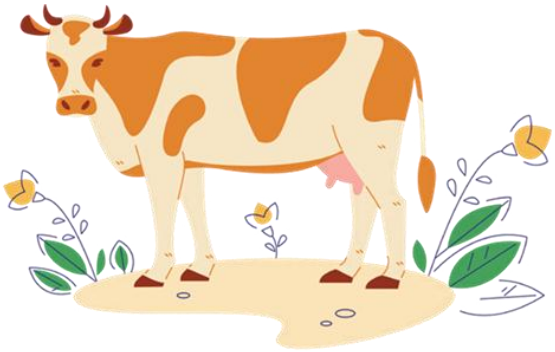

Financira Evropska unija

SKUPNA KMETIJSKA POLITIKA

UVOD: POMEN SHEME “IZBRANA KAKOVOST”

Zakaj je bila shema uvedena?

- **Povečanje konkurenčnosti** slovenskih kmetov
- **Zaščita domačega trga** pred uvozom cenejšega mesa
- **Povečanje zaupanja potrošnikov** v lokalno pridelano hrano
- Krepitev prehranske varnosti države
- **Razvoj kakovostnih in prepoznavnih blagovnih znamk**

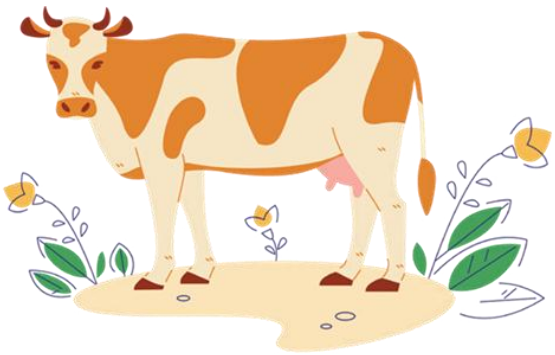

Financira Evropska unija
SKUPNA KMETIJSKA POLITIKA

UVOD: POMEN SHEME “IZBRANA KAKOVOST”

Izbrana kakovost kot garancija potrošniku

- **Preverjeno poreklo** → vemo, od kod izdelek prihaja
- **Redna kontrola** → vemo, kdo je preverjal
- **Višji standardi** → vemo, kaj smo kupili
- **Transparentno označevanje** → vemo, zakaj je izdelek boljši
- Primerljivo središčem kakovosti v EU:
  - Avstrijski AMA znak
  - Švicarski kakovostni standardi
  - Danski model sledljivosti

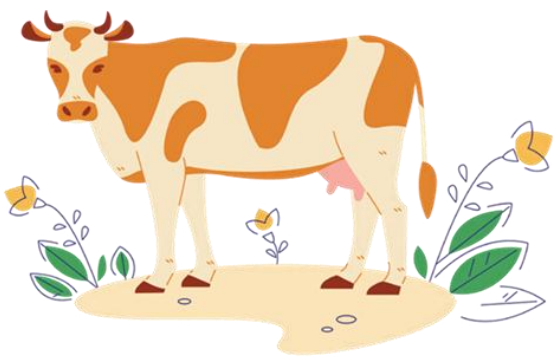

Financira Evropska unija
SKUPNA KMETIJSKA POLITIKA

UVOD: POMEN SHEME “IZBRANA KAKOVOST”

Zakaj je “Izbrana kakovost” posebej pomembna za meso?

- Meso ima visoko tveganje glede varnosti in higiene
- Potrošniki želijo vedeti več kot pri drugih izdelkih
- Govedoreja v Sloveniji: majhne družinske kmetije → potreba po zaščiti
- Slovenski sistemi reje so nadpovprečno trajnostni
- **Meso z znakom IK pomeni:**
  - manj antibiotikov,
  - boljši nadzor,
  - krajše verige preskrbe,
  - manjši ogljični odtis.

Financira Evropska unija
SKUPNA KMETIJSKA POLITIKA

IZBRANA KAKOVOST V PRAKSI

Kako poteka nadzor?

- Certificirani organi z neodvisnim pooblastilom države
- Kontrole potekajo:
  - na kmetijah,
  - v klavnicah,
  - v razsekovalnicah,
  - v trgovinah.
- Napovedane in nenapovedane kontrole
- Preverja se dokumentacija, označevanje, skladnost proizvodnje

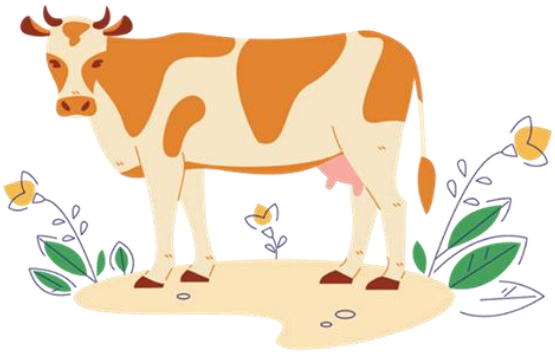

Financira Evropska unija
SKUPNA KMETIJSKA POLITIKA

IZBRANA KAKOVOST V PRAKSI

Kdo vse je vključen v sistem?

- Rejci govedi
- Klavnice
- Predelovalci mesa
- Distribucijski centri
- Trgovske verige
- Gostinci (v prihodnosti širitev)

Financira Evropska unija

SKUPNA KMETIJSKA POLITIKA

IZBRANA KAKOVOST V PRAKSI

Sledljivost – od vil do vilic

- Evidenca rojstva živali
- Podatki o prehrani živali
- Veterinarske evidence
- Prevoz do klavnice – obvezni dokumenti
- Razsek, embalaža, označevanje
- Potrošnik lahko preveri:
  - **poreklo,**
  - **katerih poti je meso prešlo,**
  - **kje je bilo predelano.**

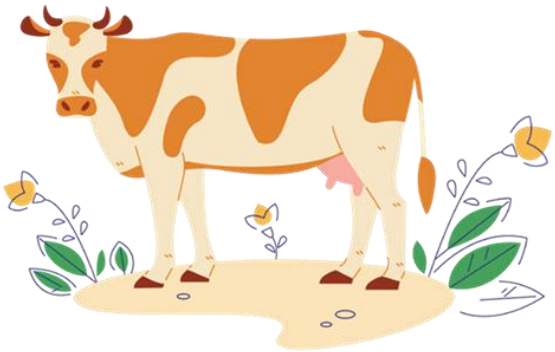

Financira Evropska unija
SKUPNA KMETIJSKA POLITIKA

KAKOVOST GOVEJEGA IN TELEČJEGA MESA

Dejavniki, ki oblikujejo kakovost mesa

- Pasma: limousin, angus, charolais, slovenska rjava …
- Starost živali: tele, mlado govedo, odraslo govedo
- Prehrana:
  - travinje,
  - senaža,
  - žita,
  - pašne površine

Financira Evropska unija
SKUPNA KMETIJSKA POLITIKA

KAKOVOST GOVEJEGA IN TELEČJEGA MESA

Dejavniki, ki oblikujejo kakovost mesa

- Dobrobit in stres – vpliv na teksturo
- Zorenje:
  - suho (dry aging)
  - mokro (vacuum aging)

Financira Evropska unija

SKUPNA KMETIJSKA POLITIKA

KAKOVOST GOVEJEGA IN TELEČJEGA MESA

Lastnosti kakovostnega mesa

- **Barva mesa** → pokazatelj starosti in svežine (telečje: svetlo rožnata; goveje: svetlo do temno rdeča)
- **Marmoriranost** → vpliva na sočnost
- **Vezava vode** → pomembna za pripravo jedi
- **Tekstura** → vlakna in mehkost
- **Aroma** → rezultat genetike, prehrane in zorenja

Financira Evropska unija
SKUPNA KMETIJSKA POLITIKA

PREHRANSKA VREDNOST IN ZDRAVSTVENI VIDIKI

Kaj daje mesu prehransko vrednost?

- Beljakovine visoke biološke vrednosti
- Heme železo – dobro se absorbira
- Cink, fosfor, magnezij
- Vitamin B12 – ni ga v rastlinah
- Maščobe kot nosilci okusa

Financira Evropska unija
SKUPNA KMETIJSKA POLITIKA

PREHRANSKA VREDNOST IN ZDRAVSTVENI VIDIKI

Goveje vs. telečje meso – prehranska primerjava

- **Goveje meso:**
  - več beljakovin,
  - nekoliko več maščob
- **Telečje meso:**
  - manj maščob,
  - nežnejše beljakovine
- **Oboje pomembno v uravnoteženi prehrani**

Financira Evropska unija
SKUPNA KMETIJSKA POLITIKA

PREHRANSKA VREDNOST IN ZDRAVSTVENI VIDIKI

Vloga mesa v prehrani otrok, odralsih in starejših

- **Otroci** → razvoj mišic, živčevja
- **Odrasli** → energija in regeneracija
- **Starejši** → preprečevanje sarkopenije

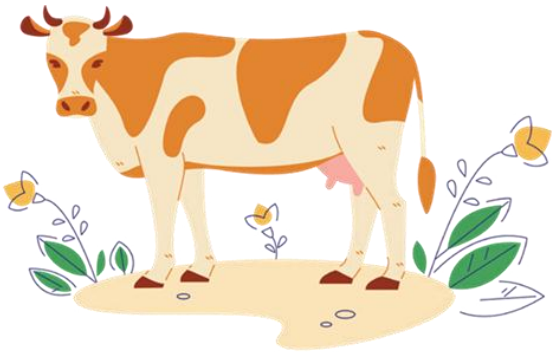

Financira Evropska unija
SKUPNA KMETIJSKA POLITIKA

LOKALNA PRIDELAVA IN TRAJNOST

Kaj pomeni lokalna pridelava?

- **Kratke verige** → manj transporta
- **Večja svežina**
- **Podpora** slovenskih kmetij
- Izogibanje velikemu številu posrednikov
- **Boljša stabilnost lokalnega gospodarstva**

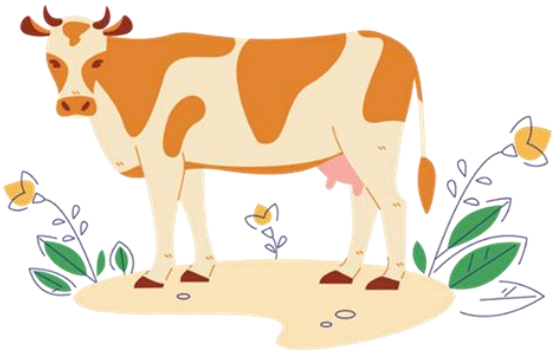

Financira Evropska unija
SKUPNA KMETIJSKA POLITIKA

LOKALNA PRIDELAVA IN TRAJNOST

Zakaj je lokalno meso bolj trajnostno?

- SLO ima 60 % kmetijskih površin kot travinje
- Pašna reja → ohranjanje krajine
- Emisije manjše zaradi manjših transportnih razdalj
- Zaprti krogi – manj odpadkov
- Govedoreja povezana z naravnim ekosistemom

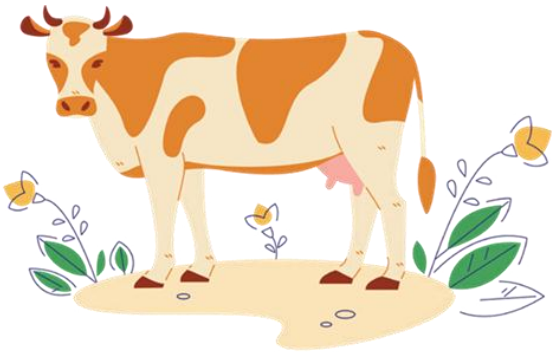

Financira Evropska unija
SKUPNA KMETIJSKA POLITIKA

LOKALNA PRIDELAVA IN TRAJNOST

Trajnostne prakse na slovenskih kmetijah

- Krmni krog → domača krma
- Zmanjševanje antibiotikov
- Paša in sonaravno gospodarjenje
- Skrb za vodne vire in rodovitnost tal
- Uvajanje digitalizacije v spremljanje reje

Financira Evropska unija
SKUPNA KMETIJSKA POLITIKA

LOKALNA PRIDELAVA IN TRAJNOST

Družbeni vidiki trajnosti

- Ohranitev poseljenosti podeželja
- Prenos znanja med generacijami
- Ohranitev kulinarične tradicije
- Večja prehranska samozadostnost Slovenije
- Razvoj kakovostnih lokalnih blagovnih znamk

Financira Evropska unija
SKUPNA KMETIJSKA POLITIKA

CERTIFICIRANJE, OZNAČEVANJE IN KORISTI ZA POTROŠNIKA

Kaj je certificiranje?

- **Postopek, pri katerem neodvisni organ potrdi, da proizvod izpolnjuje stroge zahteve**
- Razlika med navadnim označevanjem in certificiranjem
- Certificiranje kot dodana vrednost slovenskega mesa

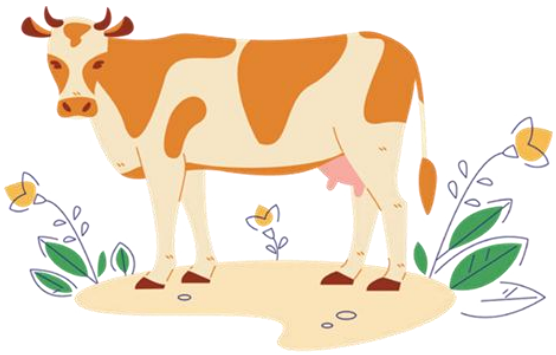

Financira Evropska unija
SKUPNA KMETIJSKA POLITIKA

CERTIFICIRANJE, OZNAČEVANJE IN KORISTI ZA POTROŠNIKA

Postopek certificiranja

1. Prijava kmeta ali predelovalca
2. Pregled dokumentacije
3. Obisk in nadzor na kraju
4. Vzorčenje
5. Izdaja certifikata
6. Letne ali polletne kontrole
7. Morebitne korektivne aktivnosti

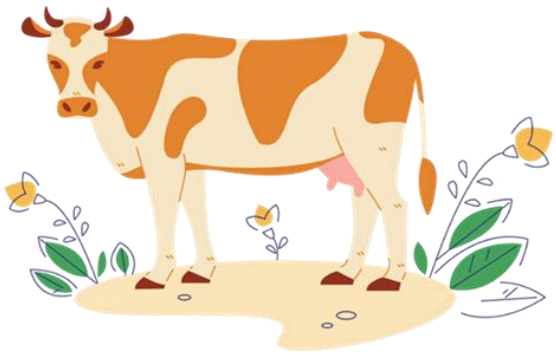

Financira Evropska unija
SKUPNA KMETIJSKA POLITIKA

CERTIFICIRANJE, OZNAČEVANJE IN KORISTI ZA POTROŠNIKA

Strožji pogoji za meso z oznako “Izbrana kakovost”

- **Omejene dolžine transporta** za živali
- **Omejitve pri uporabi zdravil**
- Obveznost prehrane z **lokalno krmo**
- Dolgotrajno zorenje govejega mesa (pri določenih kategorijah)
- **Redne analize kakovosti**

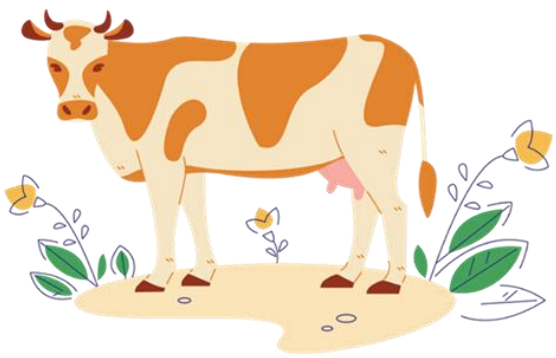

Financira Evropska unija
SKUPNA KMETIJSKA POLITIKA

CERTIFICIRANJE, OZNAČEVANJE IN KORISTI ZA POTROŠNIKA

Prednosti certificiranja za potrošnike

- **Jasno označeno poreklo**
- **Preverjena kakovost** in **higienski standardi**
- Brez skritih informacij
- Možnost prepoznave lokalnih izdelkov na polici
- **Manj tveganj in več zaupanja**

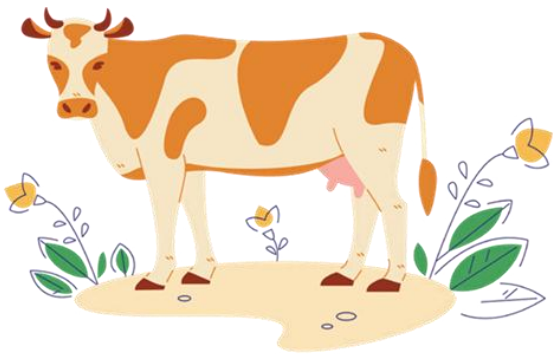

Financira Evropska unija
SKUPNA KMETIJSKA POLITIKA

CERTIFICIRANJE, OZNAČEVANJE IN KORISTI ZA POTROŠNIKA

Prednosti za kmete in predelovalce

- Višja prodajna cena
- Stabilnost nabavnih razmer
- Večja konkurenčnost pred uvozom
- Lažja pozicioniranost v trgovinah
- Promocijska podpora države

Financira Evropska unija
SKUPNA KMETIJSKA POLITIKA

CERTIFICIRANJE, OZNAČEVANJE IN KORISTI ZA POTROŠNIKA

Kako prepoznamo Izbrano kakovost?

- Logotip na embalaži
- Označba porekla
- Podatki o reji, zakolu in predelavi
- Na deklaraciji: številka izvajalca

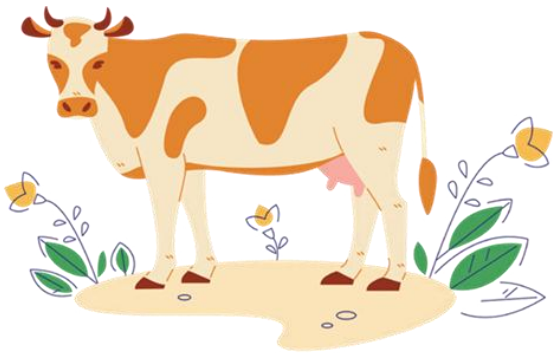

Financira Evropska unija
SKUPNA KMETIJSKA POLITIKA

POTROŠNIK IN ODLOČANJE

Zakaj potrošniki izberejo meso z oznako “Izbrana kakovost”?

- **Zaupanje v domačo pridelavo**
- **Večja svežina**
- **Jasne informacije** o izvoru
- **Naravni okus** zaradi boljše prehrane živali
- **Preverjeni postopki**

Financira Evropska unija
SKUPNA KMETIJSKA POLITIKA

POTROŠNIK IN ODLOČANJE

Psihologija nakupa mesa

- Označba močno vpliva na odločitev
- Vizualni signali: barva, logotip, embalaža
- **Potrošniki iščejo varnost in domačnost**
- Pomembnost priporočil strokovnjakov in institucij

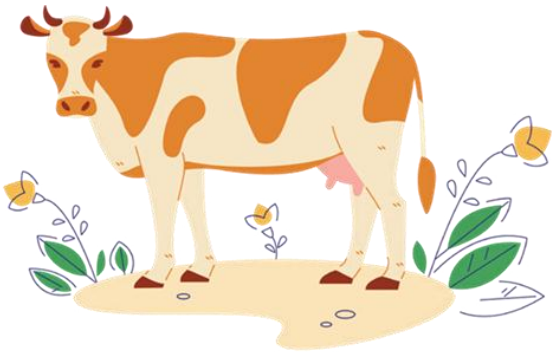

Financira Evropska unija
SKUPNA KMETIJSKA POLITIKA

ZAKLJUČEK

Sklepne misli:

- **Izbrana kakovost vzpostavlja visoke standarde, ki koristijo vsem**
- Potrošnik ve, kaj kupi
- **Kmet prejme zasluženo vrednost**
- Trg postaja bolj **pregleden** in **konkurenčen**
- **Goveje in telečje meso iz sheme “Izbrana kakovost” je rezultat tradicije, znanja in nadzora**

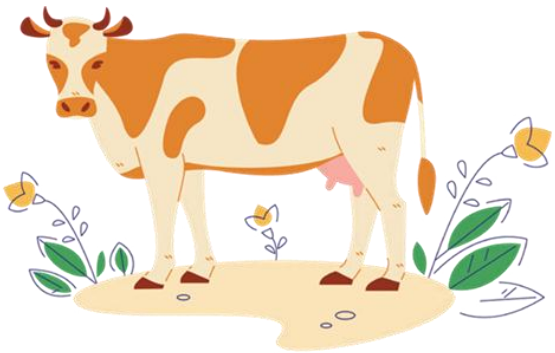

Financira Evropska unija
SKUPNA KMETIJSKA POLITIKA

- Dogodek je sofinanciran iz sredstev Evropske unije – Evropskega kmetijskega sklada za razvoj podeželja v okviru Strateškega načrta skupne kmetijske politike 2023–2027.

- **Hvala za pozornost in podporo slovenskemu govejemu in telečjemu mesu z oznako “Izbrana kakovost – Slovenija”**

- loska-govedina.si

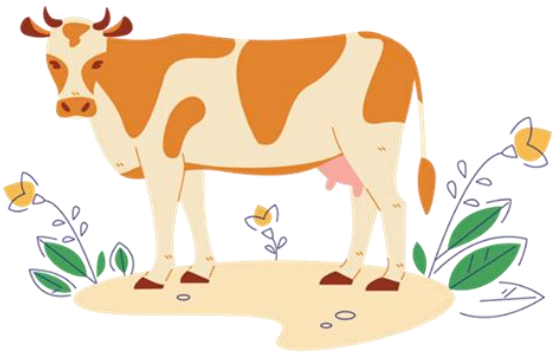

Financira Evropska unija
SKUPNA KMETIJSKA POLITIKA